

תרישים השיטות השונות

<p>ב. תוס' בשם ר"ת</p> <p>השם קדש ל</p>	<p>א. רש"י</p> <p>השם (*) קדש ל</p>
<p>ד. רמב"ם</p> <p>להשם קדש</p>	<p>ג. רשב"א בשם ר"ת, ריטב"א, רא"ש, רב"ח בשם ראב"ד</p> <p>קדש ל השם</p>
<p>ה. לקח טוב, ומאור עינים</p> <p>קדש להשם</p>	

(*) בכ"מ שנדפס השם, במקור כתוב שם הנייה.

ביניהם המעיל והאכנט הם שמורים בואטיקאן מימות טיטוס, ומה שאמר מלוח [אחד בשם אברהם] אשר הצטרף אליו לשם וכו' ספר לי כי מצויים שם שלשה ציצי זהב שהיו על מצחו של כ"ג, ועל פי תאורו מצאתי פתרון למחלוקת בגמרא והלכה קשה ברמב"ם, בגמרא סוכה דף ה מחלוקת הדעות על הכתב שעל הציץ, חד אמר כי השם המפורש היה כתוב בשורה עליונה והאותיות "קדש ל" בשורה התחתונה, רבי אליעזר ברבי יוסי וכו' אמר אני ראיתי ברומי כו'. והנה אותו ר' אברהם תאר לפני את הציץ שראה כמו עיניו. הציץ מורכב מחלק אמצעי רחב המותאם לצורת המצח ובשני אגפיו הוא מונח על כונניות הצמודות לרקות המצח, הכוננית הימנית כמו עצם הרקה אף היא מונחת למטה מעצם המצח והחלק האמצעי המקביל לו (הכל מקשה אחת) על איתה כוננית ימנית כתובות ארבע האותיות קדש ל' ואלו השם המפורש קצת למעלה מהן, על החלק האמצעי, והנה המסתכל בציץ סרס שהתכן הגדול הגיחו על ראשו רואה לפניו שתי שורות דהיינו העליונה כשהיא נשענת על הכוננית הימנית שהיא התחתונה לה, ברם על מצחו של כהן גדול מתהווה שורה אחת והאותיות קדש ל' נצבות לימין השם המפורש וכך צדק המאן דאמר הראשון, שלא אבה להתעלם מהקבלה שקבל מרביתו אם כי במציאות הרדיפות התערפלה במקצת, למעשה אין חולק כלל על רבי אליעזר ודעת שניהם עולה בקנה אחד עכ"ל. וכפי מה שנתברר לי מבני המשפחה וחסידיו ראדוין כולם בפה אחד אמרו, שלא נשמע מעולם כלל סיפור זה, וגם אדמו"ר מרדוין זצ"ל בעצמו לא הזכיר בשום מקום בספריו ענין זה, ואם אמת היה הדבר בלי ספק שהיה מוזכר הדברים בספריו, והדבר היה מפורסם בעולם, ובפרט שלא נשמע כלל ברומי שיש דבר כזה במציאות, ואולי אותו שסיפר ראה באיזה מקום, שעשו דוגמא להציץ שאין לזה שום ערך. גם עיקר הדבר אין לו שום ביאור שלפ"ד נמצא שקדש ל' היה כתוב על הציץ והוא הכל מקשה אחת, חז"ל גם קדש ל' היה כתוב על הציץ והוא הכל מקשה אחת, ממילא שכל התיאור לא נכון ובכלל כל התיאור של כונניות אין לו יסוד כי לפי הציור הנ"ל הציץ של זהב היה מחובר אל המצנפת ולא על כונניות.

ויש להתפלא על הרב ר' אהרן מרקוס ז"ל איך נכשל להאמין סתם לכל דבר שאחד מספר לו ולפרסם זאת בספר. ומה יש לדון על כמה ספרים תמוהים שישנם בספרו, הפוגמים בכבודם של גדולי ישראל, שאין לסמוך עליהם כי יסודם רק בשמועות ודמיונות בעלמא שאין להם יסוד במציאות.

הריטב"א: ואיכא נמי כבוד ה' בהכי שהוא בראש שיטה, וכתב שמירושלמי מוכח כדברי רש"י ז"ל שאמרו, והיה דומה למלך היושב על גבי קתדרא שלו ואע"פ שאין דרך קריאה בכך, לא איכפת לן שלא היו צריכים להיות נהגין ע"כ. וראה בשי"ק על הירושלמי יומא שם. ד. ברמב"ם הל' כלי המקדש פ"ט ה"א (מובא במדרש הגדול כאן): וכותב עליו שני שיטין קדש לה' קדש מלמטה לה' מלמעלה, ומשמע שגם הל' הי' כתוב למעלה, וכ"ג מל' הירושלמי מגילה שם. וי"ג ברמב"ם קדש למ"ד למטה וי"ה למעלה, ובפ"י רבינו אברהם עה"ת: ובתחתונה נגלף קדש. והרמב"ם הוסיף: ואם כתבו בשיטה אחת כשר ופעמים כתבוהו בשיטה אחת, וראה כ"מ שם שכ' דזה מטעם עדותו של ר' אליעזר בר"י. ראה בכנה"ג אר"ח בהגהותיו על הרמב"ם. ובמאירי שבת שם כתב ואע"פ שמגדולי החכמים העידו אני ראיתי ברומי וכתוב עליו קודש לה' בשיטה אחת לא הכחישו את הידוע אצלם אף בעדות ראיה ע"כ. ובאוה"ח כאן: קדש לה', משמע שכל מציאות שיכתוב קדש לה' כשר וכו'.

ובביאור מהר"י קורקוס על הרמב"ם: וגראה שרבינו גורס קדש למטה ולד' למעלה וגירסא נכונה היא כיון שלד' תיבה אחת למה נחלק אותה כו', ולגירסת התוס' נראה שטעמם כדי שיהיו ארבע אותיות בשיטה אחת [היינו שם בן ד' אותיות], וארבעה בשיטה אחרת דקדש חסר וא"ו הוא ע"כ.

ובהערות שם הביא מש"כ הצ"פ מהד"ת ע: שהעיר מירושלמי פ"ב דסוטה ה"ד טעמון דב"ה וכו' דמבואר דיש על אות אחת שם מציאת תיבה, וע"ע שבת קטו: הני פ"ה אותיות מכונסות או מפורזות כו' בתיבות, ע"ש ברש"י דנראה דפליגי בזה, וא"כ בציץ שהלמ"ד היה נחלק מהשם הוי כמו ג' תיבות וצריך שרטוט למ"ד אין כותבין [ג' תיבות בלא שרטוט] ע"כ, ע"ש בהערות מה שפלפל בזה, וראה בצ"פ עה"ת כאן ובמפענח צפונות עמוד גה.

ה. בלקח טוב כאן ובמדרש אגדה: אמרו רבותינו ציץ דומה כמין טס של זהב ומוקף מאזן לאזן של כ"ג וכתוב עליו קדש לה' בשיטה אחת ע"כ וכן במאור עינים הציור הוא כן וכנראה שפסקו כר"א ב"ר יוסי שאמר אני ראיתי וכו'. [וע"ע ספר קדש לה' באור הכתוב לר' משה הדרשן פפד"א 40].

ובעיקר דבר זה למפרשים הנ"ל שהקפידו שלא להקדים שאר אותיות למעלה מן השם כי הרלב"ג כאן: קדש מלמטה ולה' מלמעלה לחלוק כבוד לשם יתעלה ולהורות שהוא עליון על כל הנמצאים ע"כ. והמהרש"א העיר ממשנה סוף ידים שנחלקו הפרושים עם הצדוקים בדומה לזה. וראה ח"י החת"ס מ"ש בזה ומ"ש בתו"ש שמות פ"ה אות ט. *).

(*) וראיתי להביא כאן דבר מענין מ"ש בספר החסידות לר"א מרקוס עמ' 244: "אף רבי גרשון חנוך כו' נסע לרומא על מנת להשוות צבע התכלת שהפיק, עם צבע בגדי כהן גדול שכמה מהם